

1. Grensarbeid in tijden van Corona
2. Nederlandse belastingaangifte inkomsten 2020
3. Online contact met Nederlandse instanties
4. Fiscale behandeling van een Nederlandse ontslagvergoeding

1. Grensarbeid in tijden van Corona

De Covid-19 gezondheidscrisis heeft het leven van ons allemaal behoorlijk overhoop gegooid. In maart 2020 trof ieder land zijn eigen maatregelen en plots was dagelijks de grens oversteken niet meer zo vanzelfsprekend. Thuiswerken werd verplicht of aanbevolen en daardoor dreigden grensarbeiders fiscaal getroffen te worden. Om dat te voorkomen heeft België met zijn buurlanden akkoorden gesloten. Waarom was en is dit nog steeds nodig?

Dubbel belastingverdrag

Wat de grenspendel België-Nederland betreft moet gekeken worden naar het dubbel belastingverdrag tussen beide landen. Dat bepaalt kort samengevat het volgende: belasting wordt betaald in het woonland, tenzij de dienstbetrekking in het andere land wordt uitgeoefend. Indien het verdrag zou gevolgd worden zou daardoor de onwenselijke situatie ontstaan dat iedere dag thuiswerken tot belastingheffing in België zou leiden. Dit zou een hogere belastingdruk tot gevolg kunnen hebben maar ook het verlies van bepaalde aftrekposten in Nederland met zich kunnen meebrengen. Voor bijvoorbeeld de aftrek van hypotheekrente is vereist dat 90% van het wereldinkomen in Nederland is belast en die 90% zou door het vele thuiswerken makkelijk in het gedrang kunnen komen.

Thuiswerkdagen en thuisblijfdagen

Nederland en België zijn voor grensarbeiders in loondienst overeengekomen dat thuiswerkdagen als gevolg van de coronacrisis mogen worden behandeld als dagen gewerkt in het land waar onder normale omstandigheden zou zijn gewerkt, op voorwaarde dat over deze dagen effectief belasting wordt betaald in het werkland. Met andere woorden: dergelijke thuiswerkdagen leiden niet

tot een verschuiving van de belastingheffing naar het woonland. Voor alle duidelijkheid: dit geldt dus niet voor dagen waarop je gewoonlijk toch al zou thuiswerken. Stel dat je bijvoorbeeld van je werkgever iedere vrijdag mag thuiswerken, dan was het al zo dat je in je Nederlandse aangifte 4 dagen moest laten toerekenen aan Nederland en 1 dag aan België. Na 11 maart 2020 heb je echter omwille van corona 5 dagen op 5 thuisgewerkt. De verhouding wordt dan niet anders: 4 dagen gaan naar Nederland, 1 dag blijft toegewezen aan België.

In afwijking van de zogenaamde "neutralisatie" van thuiswerkdagen kun je er als grensarbeider echter ook voor kiezen het belastingverdrag letterlijk te laten toepassen en de thuiswerkdagen in België te laten belasten. Bij de aangifte over 2020 zou men dus moeten afwegen wat het "voordeligst" is: kiezen voor een salarysplit of het behoud van de bestaande situatie, inclusief fiscale aftrekposten. Welke keuze men ook maakt, ze moet consistent in allebei de landen worden toegepast! ACV grensarbeiders heeft er vanaf het begin van de coronacrisis voor gepleit thuiswerkdagen te laten belasten in het gewone werkland. Die lijn houden wij ook nu aan, wij gaan geen simulaties maken van eventuele plussen en minnen.

Het kan ook zijn dat je in 2020 door je werkgever gedurende een bepaalde periode gewoon bent moeten thuisblijven, met behoud van je loon. In dat geval wordt je loon geacht belast te zijn in het land waar je gewoonlijk zou werken. In tegenstelling tot thuiswerkdagen kun je er echter niet voor kiezen om deze dagen door je woonland te laten belasten. Dagen gewerkt in een derde land vallen niet onder de overeenkomst. Ook ambtenaren en gedetacheerden vallen er buiten.

Bewijslast

Wat moet je nu doen om van de Covid-19 regeling te kunnen gebruik maken?

Je moet om te beginnen een attest van je werkgever ter beschikking houden met daarop het aantal dagen thuiswerk dat specifiek gelinkt is aan de coronacrisis. Het attest moet individueel opgemaakt worden en volgende gegevens bevatten: je naam, voornaam, adres, geboortedatum; de aard van de functie uitgeoefend door de werknemer; overzicht van het aantal thuiswerkdagen enkel en alleen omwille de maatregelen ter bestrijding van COVID-19; indien van toepassing, het overzicht van het aantal thuiswerkdagen als voorzien in de arbeidsovereenkomst; het overzicht van eventuele ziektedagen, verlof- en/of recuperatiedagen; verklaring op erewoord dat het attest waar en oprecht is; datum en handtekening van de werkgever en de werknemer.

De Belgische belastingadministratie wil jammer genoeg geen modelattest voorzien. De noodzakelijke elementen die op het attest moeten vermeld worden, zijn opgenomen in de circulaire 2020/C/81 over COVID-19 en grensoverschrijdende arbeid van 17.06.2020. Het is aan te raden het attest bij de aangifte te voegen.

Tot slot moet je kunnen bewijzen dat je loon daadwerkelijk belast is geweest in Nederland.

De overeenkomst is ingegaan op 11 maart 2020, is al meermaals verlengd, en loopt vooralsnog tot 30 juni 2021.

Sociale zekerheid

Thuiswerken kan niet alleen gevolgen hebben voor de belastingheffing, maar ook voor de toepasselijke sociale zekerheid. Binnen Europa is de sociale verzekerings situatie van grens- en migrerende werknemers geregeld in de Verordening 883/2004. Hoofregel daarbij is de zogenaamde *lex loci laboris*: men is sociaal verzekerd in het land waar men werkt. Daar komt bij dat dezelfde verordening voorschrijft dat men maar aan de wetgeving van één lidstaat onderworpen kan zijn. De aanwijzingsregels van de verordening hebben een sterke en exclusieve werking. Zijn gaan boven nationale wetgeving. Voor de situatie waarbij gelijktijdige beroepswerkzaamheden in twee of meer lidstaten verricht worden kent de Verordening bijzondere conflictregels.

In artikel 13 van de Verordening zijn regels neergelegd om te bepalen waar de werknemer sociaal verzekerd moet zijn en daarbij is de aard en de omvang van de werkzaamheden in het woonland van de werknemer een belangrijk criterium. In artikel 13.1 is volgende bepaling opgenomen:

“Op degene die in 2 of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst verricht is van toepassing de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, als hij daar een substantieel deel van zijn werkzaamheden verricht”.

Met substantieel wordt bedoeld: minstens 25% van de totale werktijd of van de beloning. Als je dus structureel twee dagen per week zou thuis werken, dan verschuift de sociale zekerheid naar je woonland. Op je loon moet Belgische RSZ afgehouden worden ipv nu de premie volksverzekeringen. Je hoeft ook geen ziektekostenverzekering in Nederland meer te betalen.

Je werkgever moet aansluiten bij de Belgische RSZ en de Belgische werkgeversbijdragen betalen. Voor de werkgever is dit doorgaans een flinke administratieve rompslomp én het kan zijn dat je voor hem duurder wordt omdat de Belgische werkgeversbijdragen hoger kunnen zijn dan de Nederlandse. Voor de werknemer kan dit vaak gunstig uitpakken omdat de Belgische RSZ inhoudingen lager zijn dan de Nederlandse premie, tenminste tot een bepaald salaris.

Nu er omwille van corona al sedert maart verleden jaar vaak meer dan 25% thuis wordt gewerkt, zou dit zonder begeleidende maatregelen leiden tot een sociale zekerheidsswitch. Om dit te voorkomen hebben zowel België als Nederland beslist dat meer dan 25% thuis werken of verplicht thuis zitten geen gevolgen heeft als normaal over de grens gewoond of gewerkt wordt. Hiervoor hoeft verder niets geregeld te worden. Deze regeling geldt voorlopig tot 30 juni 2021.

En na Covid-19?

Het ziet er naar uit dat ook na de pandemie thuiswerken vaste voet aan de grond zal krijgen. Voor grensarbeiders is dit hoe men het draait of keert altijd problematisch. Om te beginnen zijn er fiscale gevolgen: over iedere dag thuiswerk betaalt men zijn personenbelasting in België, terwijl aan Nederlandse kant bepaalde aftrekposten kunnen wegvallen. Werkt men meer dan 25% thuis of op een andere locatie in het woonland, dan moet ook de sociale zekerheid over de totaliteit van de dienstbetrekking verschuiven naar het woonland. Op wetgevend vlak is er recent in de Tweede Kamer een wetsvoorstel ingediend dat erop neerkomt dat men het recht heeft om thuis te werken. Dat wetsvoorstel regelt echter niets voor grensoverschrijdende arbeid. De problematiek van de toepasselijke sociale zekerheid en belastingen blijft.

Nederlandse werkgevers zijn er niet op gebrand om voor hun werknemers uit België een aparte loonadministratie te moeten voeren en in België premies af te dragen. Dat is begrijpelijk, maar dat wil daarom niet zeggen dat zij grensarbeiders anders mogen behandelen dan hun in Nederland wonende collega's. Onderscheid maken in arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden is niet alleen bij nationale wet verboden, maar ook op grond van Europese regelgeving. Ook hier is een verordening dwingend van toepassing, de zogenaamde verordening 492/2011 die in artikel 7 gelijke behandeling garandeert. Het is dus not done dat je werkgever met een thuiswerkpolicy komt waarbij hij je Nederlandse collega bijvoorbeeld 3 dagen per week toelaat om thuis te werken, maar aan jou als grensarbeider een maximum van 1 dag per week oplegt! Pasklare oplossingen zijn er niet, er zal vaak maatwerk bij te pas komen, maar woonland België en werkland Nederland zouden toch minimaal kunnen proberen een wettelijk kader te scheppen dat de regels voor belastingen en premieafdracht zoveel als mogelijk op elkaar afstemt. Zo zou men er aan kunnen denken in het belastingverdrag vast te leggen hoeveel dagen men in het woonland zou mogen werken zonder dat dit zou leiden tot een verschuiving van de belastingheffing. En qua sociale zekerheid zou Europa de grens van 25% naar 40% kunnen optrekken bijvoorbeeld. Er is ongetwijfeld nog een lange weg te gaan!

2. Nederlandse belastingaangifte inkomsten 2020

Ben je grensarbeider en ben je verplicht om in Nederland je belastingaangifte over de inkomsten 2020 te doen? Weet dan dat je daarvoor tijd hebt tot en met 30 juni 2021.

Tijdig aangifte doen!!

Als je bericht ontving om aangifte te doen, dan ben je daartoe verplicht, zelfs als je niet meer in Nederland werkt of gewerkt hebt. Ben je niet aangeschreven door de Belastingdienst, dan hoef je de datum 30 juni 2021 niet te respecteren en heb je liefst 5 jaar de tijd. Dat betekent dat aangiftes voor oudere jaren nu nog kunnen gedaan worden met terugwerkende kracht tot het jaar 2016. Toch kan het van belang zijn voor 1 juli aangifte te doen. Wie geen verzoek tot het doen van een aangifte heeft ontvangen is immers verplicht aangifte doen als het bij te betalen bedrag meer dan € 47 bedraagt. Door op tijd aangifte te doen wordt voorkomen dat er belastingrente (interest) moet betaald worden.

Geld terug

Veel grensarbeiders doen ieder jaar spontaan aangifte omdat zij in aanmerking komen voor een teruggaaf. Zo kan het feit dat je verleden jaar niet het hele jaar in Nederland gewerkt hebt bijvoorbeeld aanleiding geven tot een teruggaaf. Had je in 2020 minstens 1 kind bij je wonen dat geboren is na 31.12.2007, dan kan je in aanmerking komen voor de inkomensafhankelijke combinatiekorting. Ook de hypotheekrente van de in België

Gebruikersnaam & wachtwoord, EID of DigiD.

Om digitaal aangifte te doen heb je als niet-inwoner van Nederland een gebruikersnaam en wachtwoord nodig. Heb je na 2015 al digitaal aangifte gedaan in Nederland, dan heb je die in je bezit. Je kunt ook inloggen met je Belgische elektronische identiteitskaart en de bijhorende pincode. Indien je in het bezit bent van een DigiD kun je die ook gebruiken. Grensarbeiders kunnen vanaf 1 oktober 2020 een DigiD bekomen. Lees verder in deze nieuwsbrief hoe je dat moet doen.

Kwalificerende buitenlandse belastingplicht & inkomensverklaring 2020

Als je bepaalde aftrekposten zoals bijvoorbeeld ziektekosten en hypotheekrente wil inbrengen moet je het bewijs leveren dat je "kwalificeert". Dat geldt ook voor de aanvraag heffingskorting niet werkende partner. Kwalificeren wil zeggen dat je wereldinkomen voor minstens 90% in Nederland is belast. Het bewijs daarvoor wordt aangebracht onder de vorm van een inkomensverklaring die afgestempeld dient te worden door de belastingcontrole waaronder je in België valt. De inkomensverklaring hoef je niet voor te leggen op het ogenblik dat je de aangifte laat invullen, die moet later worden nagestuurd. Wacht daar niet te lang mee. De Nederlandse belastingdienst zet er op in om de inkomensverklaringen binnen enkele maanden na aangifte binnen te hebben. Je krijgt zonder dat de verklaring al in het bezit van de Belastingdienst is toch een voorlopige aanslag, maar een definitieve aanslag volgt niet eerder dan nadat de verklaring bij de Nederlandse fiscus is toegekomen.

Hoe je aangifte laten invullen?

In normale omstandigheden zou je bij ons terecht kunnen op afspraak, maar omwille van corona kan dit tot nader order niet. Ook zonder dat je bij ons fysiek hoeft langs te komen kan ACV

je aangifte echter voor je in orde brengen. Dat gebeurt net zoals verleden jaar digitaal en in veilige omstandigheden, met respect voor je privacy.

Wat dien je ons te bezorgen?

- je gebruikersnaam en wachtwoord van de Nederlandse belastingdienst
- de jaaropgave(n) van je Nederlandse inkomsten in het jaar 2020
- de fiscale fiches van eventuele Belgische inkomsten genoten in 2020
- als je gehuwd bent of samenwoont, de naam en geboortedatum van je partner en geef aan of je gehuwd bent, feitelijk of wettelijk samenwoont. Heeft je partner ook een BSN nummer geef dat dan mee door
- heb je kinderen ten laste die op je thuisadres zijn ingeschreven of voor wie er sprake is van co-ouderschap, dan hun namen en geboortedata
- doe je voor het eerst aangifte in Nederland of heb je verleden jaar ook al aangifte gedaan via ACV grensarbeiders? Is het laatste het geval, dan kunnen wij al veel gegevens uit je aangifte van verleden jaar halen

Heb je nog geen gebruikersnaam en wachtwoord? Vraag deze dan eerst aan. Dit kan door het formulier in te vullen op volgende webpagina: [*KLIK*](#). Je ontvangt binnen 2 tot 3 weken een gebruikersnaam en een wachtwoord van de Nederlandse belastingdienst. Doe je gewoonlijk aangifte met DigiD met extra controle, laat ons dat dan even weten, zodat we daar met jou de nodige afspraken over kunnen maken.

Belangrijk: zonder inlogcodes kunnen wij niet voor je aan de slag! Ook als je eerder al via ACV grensarbeiders je aangifte hebt laten invullen, dien je ons deze zelf te bezorgen, wij bewaren deze gegevens niet.

Wil je aftrekposten inbrengen, dan hebben wij bijkomend nodig:

- een overzicht van je "vermogen" op 01/01/2020 voor zover je eigen aandeel hierin hoger is dan € 30.846 (het dubbele als je partner mee aangifte doet). Dit is de waarde van je bezittingen en eigendommen behalve de eigen woning waarin jezelf woont. Meer specifiek dien je ons dus mee te delen: het saldo van je bankrekening(en), spaarrekeningen, pensioensparen, de waarde van andere onroerende goederen, aandelen/beleggingen, levensverzekeringskapitalen etc voor zover dit hoger is dan het hierboven genoemd bedrag. Het feit dat je je vermogen dient op te geven, wil niet zeggen dat Nederland dit ook effectief zal belasten. De informatie over het vermogen speelt enkel een rol in het beoordelen van de vraag of je kwalificeert of niet. Als je geen aftrekposten inbrengt, zijn bovengenoemde gegevens niet noodzakelijk.
- de fiscale fiches 2020 van de bank m.b.t. je hypothecaire lening(en) van de eigen woning en per lening het percentage waaraan geleend is. Tip: vraag die attesten nu al bij je bank op, je hoeft daar niet mee te wachten tot ze in mei of juni beschikbaar zijn
- de waarde van de eigen woning op datum van 01/01/2019
- als de lening in 2020 is afgesloten, de nota van de notaris met daarop de notariskosten van het verlijden van de hypotheekakte

- heb je een woning verkocht in 2020, dan het overzicht van de verkoopprijs, de verkoopkosten en de stand van de hypotheek op datum verkoop
- had je in 2020 hoge uitgaven voor ziekte-en zorgkosten die jezelf moest betalen, een opgaaf van deze kosten
- betaalde je in 2020 alimentatie aan je ex-partner, een opgaaf van de betaalde alimentatie
- maakte je in 2020 scholingsuitgaven/studiekosten voor jezelf (die niet werden vergoed door bijv. een werkgever), een opgaaf van deze kosten
- gaf je meer dan 1% van je inkomen weg aan (erkende) goede doelen, dan bewijzen van de betaalde bedragen
- ontving je over het jaar 2020 een voorlopige teruggaaf, deel ons dan het bedrag van de ontvangen teruggaaf mee.

Hoe kun je ons alles bezorgen?

- je stuurt ons een email met de nodige bijlagen ingescand (géén foto's aub, die zijn vaak onleesbaar!!).
Mail naar: grensarbeiders@acv-csc.be (Limburg), grensarbeid.ACVOost-Vlaanderen@acv-csc.be (Oost-Vlaanderen) of antwerpen-grensarbeid-nederland@acv-csc.be (Antwerpen en Kempen)
- je stuurt ons alles toe per post: voor Limburg: ACV Grensarbeiders, Mgr Broekxplein 6 te 3500 Hasselt, voor Oost-Vlaanderen: ACV Sint Gillis Waas, Pompstraat 2 a te 9170 Sint Gillis Waas of ACV Meetjesland Oostveldstraat 23 te 9900 Eeklo, voor Antwerpen: ACV Kalmthout, Kapellensteenweg 145 te 2920 Kalmthout t.a.v. Antwerpen grensarbeid.

3. Online contact met Nederlandse instanties

Grensarbeiders kunnen op diverse manieren digitaal zaken regelen met Nederlandse instanties (Belastingdienst, UWV, SVB, pensioenfondsen etc) Inloggen met een Belgische elektronische identiteitskaart was al mogelijk en vanaf 1 oktober 2020 is er de DigiD als nieuw inlogmiddel bij gekomen. Voorheen was het als niet-Nederlander niet mogelijk een DigiD te bekomen. Een DigiD kan digitaal worden aangevraagd, maar na ontvangst van een activeringscode zal men persoonlijk fysiek moeten langsgaan bij een van de balies om zijn DigiD af te halen.

Voor de aanvraag ga naar: <https://www.digid.nl/buitenland/>

Het kan voorkomen dat je niet verder kunt met de aanvraag omdat je de melding krijgt dat je niet ingeschreven bent in de zogenaamde "RNI" (Registratie niet-inwoners). Dat zal vooral het geval zijn als je in Nederland bent beginnen werken vòòr 1994. Als je die melding krijgt zul je je eerst in de RNI moeten laten inschrijven: <https://www.rvig.nl/brp/rni>, dit met behoud van je huidige BSN nummer.

4. Fiscale behandeling van een Nederlandse ontslagvergoeding

Als grensarbeider betaal je over je Nederlandse inkomsten uit loondienst belastingen in Nederland. Vervolgens moet je je Nederlandse netto loon nog opvoeren in je Belgische belastingaangifte en België zal je inkomen vrijstellen "wegens elders belast", maar er wel gemeentebelasting over aanrekenen. Als je in hetzelfde jaar echter ook nog inkomsten hebt gehad die belastbaar zijn in België, dan bepalen de vrijgestelde inkomsten mee het tarief waaraan die inkomsten belast worden. Het concrete gevolg daarvan is dat de Belgische inkomsten aan een hogere belasting onderworpen worden. Deze manier van vrijstelling verlenen wordt "vrijstelling met progressievoorbehoud" genoemd. Stel dat je bijvoorbeeld in het jaar in kwestie een netto loon uit Nederland ontvangen hebt van € 30.000 en dat je naderhand in België bent beginnen werken en je belastbaar loon € 10.000 bedroeg. Die € 10.000 is te laag om aan belastingheffing toe te komen, maar door het toepassen van het progressievoorbehoud wordt je Belgisch loon belast aan het tarief dat van toepassing zou zijn alsof je inkomen uit België geen € 10.000, maar € 40.000 zou zijn geweest. Aan Belgische kant mag je je dan aan een aanslag van zo'n € 3.400 verwachten.

Het principe van het progressievoorbehoud wordt door de Belgisch fiscus ook toegepast als je ontslagen wordt en van je werkgever een ontslagvergoeding of transitievergoeding ontvangen hebt. Nemen we hetzelfde voorbeeld als hierboven, maar voegen we daar een uit Nederland afkomstige ontslagvergoeding van € 50.000 netto aan toe, dan betaal je daardoor over je Belgisch inkomen nog eens zo'n € 2.500 extra. Als de ontslagvergoeding echter een Belgische ontslagvergoeding zou zijn geweest, dan zou die in België afzonderlijk belastbaar zijn en er niet toe leiden dat het Belgisch loon hoger belast wordt.

De werkwijze van de Belgische belastingen is ons al jaren een doorn in het oog en er is al meermaals geprobeerd via een wetsvoorstel om het Wetboek inkomstenbelasting te laten aanpassen. In de tussentijd lijken we geholpen te worden door het Hof van Beroep in Antwerpen dat op 22 oktober 2019 een uitspraak heeft gedaan waarbij de vrijstelling met progressievoorbehoud het voorwerp van de betwisting was. Het ging dan wel niet over een ontslaguitkering, maar over een lijfrente. Die lijfrente is volgens het belastingverdrag aan Nederland toegewezen, maar als de lijfrente wel in België zou belastbaar zijn zou zij gekwalificeerd worden als "afzonderlijk belastbaar" inkomen. Dus zou het afzonderlijk belastbaar inkomen géén invloed mogen hebben op andere, wel aan België toegewezen inkomsten.

De Belgische fiscus is niet in cassatie gegaan en legt zich neer bij de rechtspraak. Vervolgens heeft men aangekondigd dat de rechtspraak zal verwerkt worden in een nieuwe circulaire. Recent is Minister van Peteghem er in het federaal parlement door volksvertegenwoordiger Steven Mathei over geïnterpelleerd: <https://www.dekamer.be/doc/CCRI/pdf/55/ic376.pdf> (pagina 23).

In afwachting van de circulaire raden wij aan om in bezwaar te gaan. Als je in 2019 ontslagen bent met een Nederlandse ontslagvergoeding en je Belgische aanslag van dat inkomstenjaar is nog geen 6 maanden oud, kan dat nog. Ben je lid van ACV Grensarbeiders dan helpen we je daar graag mee op weg. Als het progressievoorbehoud voor ontslagvergoedingen effectief wegvalt dan is dat een goede zaak, zeker nu in tijden van corona in veel bedrijven voor ontslaggrondes gevreesd wordt.

Ondanks het feit dat dit informatieblad met de nodige zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. Reacties of vragen zijn steeds welkom. Mail naar grensarbeiders@acv-csc.be